

Mechanicalaan 63-65, Wilrijk, Antwerpen

Programma van Maatregelen

Auteurs:

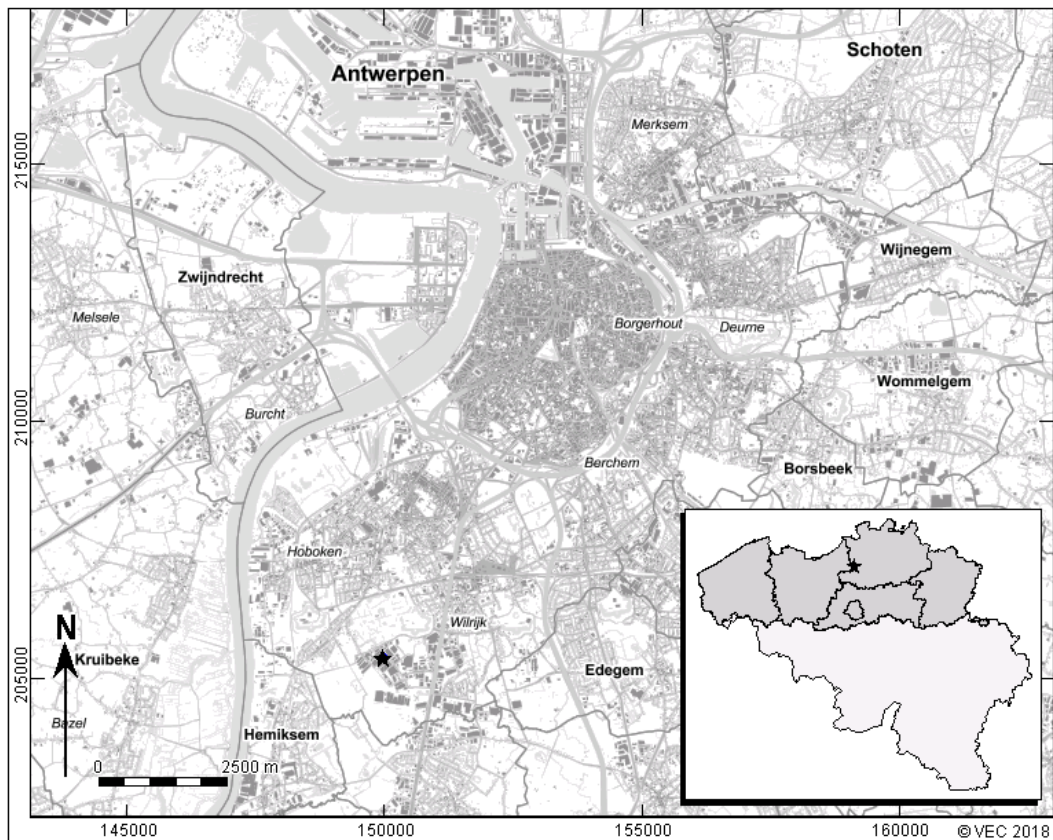
N. Jennes (veldwerkleider; erkend archeoloog, OE/ERK/Archeoloog/2017/00195)

Autorisatie:

B. Weekers-Hendriks (erkend archeoloog, OE/ERK/Archeoloog/2016/00095)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in september/oktober 2018 een nota binnen het reguliere traject opgesteld met de resultaten van het proefsleuvenonderzoek van de locatie Wilrijk, Mechanicalaan 63-65 (afb. 1). Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen van de bouw van een industriehal op het terrein. Eerder binnen dit onderzoek werd een bureauonderzoek (deel 1) en een landschappelijk bodemonderzoek (deel 2) uitgevoerd door Ruben Willaert bvba.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem

In het kader van het vooronderzoek werd een bureauonderzoek, een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan duidelijk gesteld worden dat verder onderzoek geen kennispotentieel bezit. Het vooronderzoek kan dan ook als volledig worden gezien.

2.1 De resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Op basis van het bureauonderzoek is er sprake van een zekere verwachting van sporen vanaf het Neolithicum. In de nabijheid van het plangebied zijn verschillende meldingen bekend waaronder voornamelijk luthoven en andere gebouwen uit de Nieuwe en Nieuwste Tijd. Ook zijn er enkele meldingen bekend van sites uit de Metaaltijden en Middeleeuwen.

Het plangebied was op basis van de bureaustudie onvoldoende onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. Daarop adviseerde Ruben Willaert bvba om over te gaan tot een landschappelijk bodemonderzoek om de gesteldheid van de bodem te evalueren. De resultaten van het onderzoek kunnen samengevat worden door te zeggen dat de bodem binnen het plangebied bestaat uit een AC-bodem. Onder de bouwvoor bevindt zich onmiddellijk de C-horizont, al dan niet met een overgangshorizont. De bouwvoor heeft een dikte van 50 tot 60 cm.

De geplande werkzaamheden laten behoud in situ grotendeels niet toe. Zowel het bureau- als het landschappelijk bodemonderzoek laten niet toe met zekerheid de afwezigheid van archeologie te

bevestigen. Daarom adviseerde Ruben Willaert bvba een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven. Proefsleuvenonderzoek is noodzakelijk om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen duiden. De mogelijke op het terrein aanwezige archeologische resten bevatten potentieel tot kennisvermeerdering en vereisen verder onderzoek.

2.2 De resultaten van het proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op donderdag 27 september 2018. Dit onderzoek toonde de afwezigheid aan van archeologie in de bodem. Naast enkele natuurlijke verkleuringen en recente ingravingen werden geen nederzettingssporen of sporen te relateren aan funeraire activiteiten aangetroffen. Het aardkundig onderzoek bevestigde de bevindingen uit het landschappelijk bodemonderzoek. Over het gehele terrein werd een AC-profiel aangetroffen, veelal met overgangshorizont (AC-horizont). Nergens werd de verwachte B-horizont aangetroffen. Algemeen werd een matig natte lemige zand- tot zandige leembodem aangetroffen. Enkel ter hoogte van de bomenrijen was de bodem droger.

De aangetroffen sporen hadden geen potentieel op kennisvermeerdering. Het betreffen sporen die geïnterpreteerd werden als natuurlijke verkleuringen, recente ingravingen of restanten van de bouwvoor.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert om het plangebied vrij te geven. Gezien de afwezigheid van archeologisch relevante sporen zal een aanvullend onderzoek geen kenniswinst opleveren. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied Wilrijk-Mechanicalaan 63-65.

3 De impactbepaling

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe industriehal ter hoogte van het bedrijventerrein Terbekehof in Wilrijk. Er wordt een voortuinstrook van 10 meter voorzien aan de Terbekehofdreef en 6 meter aan de Mechanicalaan. Op hetzelfde perceel is een bestaand industriegebouw gevestigd. Het nieuwe gebouw houdt een afstand van 40 tot 50 cm tot dit bestaande gebouw.

Het gepland gebouw bestaat uit een deel voor productie en een deel voor opslag. Er wordt tevens een klein deel kantoren voorzien. Het gebouw heeft een footprint van 3602 m² en wordt gebouwd door middel van paalfunderingen tot een diepte van 9 meter-mv.

Aan de kant van de Mechanicalaan komt een dubbele laadkade in beton over een oppervlakte van 222 m². Hiervoor wordt een bodemingreep voorzien tot ca. 30 cm-mv. Ten oosten en ten westen van deze laadkade plant de opdrachtgever de inrichting van twee ondiepe wadi's (373 m² tot een diepte van ca. 40 cm-mv). Ten oosten van de nieuwbouw plant de opdrachtgever de aanleg van grasdallen over een oppervlakte van ca. 392 m² en ten westen wordt verharding aangelegd in betonstraatstenen over een oppervlakte van ca. 740 m². Voor de grasdallen wordt een bodemingreep voorzien tot ca. 70 cm-mv, voor de betonstraatstenen plant de opdrachtgever een uitgraving tot ca. 40 cm-mv.

Overige bodemingrepen bedragen het uitgraven van een regenwaterput (10 000 liter - 6,7 m²), een septische put (5 000 liter - 3,6 m²), trekput (2,3 m²) en kabels voor hoogspanning, 2 toezichtspotten en een pompput.

De hoogspanningsleidingen van het bestaand gebouw worden verwijderd.

De gecombineerde oppervlakte van de geplande werken bedraagt 5230 m².

Gezien er geen archeologisch waardevolle sporen werden aangetroffen is er bijgevolg geen bedreiging meer voor eventueel archeologisch erfgoed door bouwwerkzaamheden.

4 Advies op basis van de resultaten

De aangetroffen sporen hebben geen potentieel op kennisvermeerdering. Het betreffen sporen die geïnterpreteerd werden als natuurlijke verkleuringen, recente ingravingen of restanten van de bouwvoor.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert om het plangebied vrij te geven. Gezien de afwezigheid van archeologisch relevante sporen zal een aanvullend onderzoek geen kenniswinst opleveren. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied Wilrijk-Mechanicalaan 63-65.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.